NAPREDEK

PROGRESS

Official Organ of The Slovene Progressive Benefit Society

Glasilo Slovenske Svobodomiselne Podporne Zveze

VOLUME III. Cleveland, Ohio, May 11th, 1938 NUMBER 93

Od tedna do tedna

SAMI SI DAJEJO SPRIČEVALO

"Ameriška Domovina" je v izdaji z dne 9. maja objavila uredniški članek, v katerem pretaka krokodilske solze nad "zapeljanimi rojaki" ki simpatizirajo z borbo španskega ljudstva proti fašistični internacijonali ter jo z ozirom na to, da se z njimi vred bori tudi mnogo slovenskih fantov in mož, po svojih močeh tudi gmotno podpirajo. Pri tem se obregnila tudi ob glasilo SSPZ ter piše:

"V trenotku, ko je pisal urednik 'Napredka', ki je glasilo Slovenske Svobodomiselne Zveze v Ameriki (da je naša Zveza podporna organizacija, uredniku A. D. menda ni znano, ker niti njenega polnega imena ne zna zapisati!), da se radi slabih časov v Ameriki ni moglo nabirati za Jugoslovanski kulturni vrt, je pa ob istem času (!) pomagal nabirati za španske in ruske komuniste, za katere, kot naše tujce, je bilo dovolj denarja na razpolago. Ali bi šel urednik 'Napredka' agitirati med komuniste in Špance, do pristopijo k SSPZ?"

Komentar na tako umazano zavijanje bi bil odveč, uganka nam je edino, zakaj so ljudje pri "Ameriški Domovini tako skromni in se javno ne razglasijo za to, kar so — zagovorniki in oboževalci fašistične kuge!

NOBENA PRAZNA ŠALA

Preteklo soboto sta dva člana zveznega kongresa, napredni demokrat O'Connell iz Montane in farmer-laborit Bernard iz Minnesote nameravala iti v Jersey City, da preizkusita diktatorski režim župana Hague-a v omejenem mestu. Županova koruptna politična mašina je zbobnala skupaj na trgu sredi mesta množico 50 tisoč oseb, ki je odprto grozila, da jima že pokaže, če si drzneta priti. V pretnjah nasilstva so se posebno odlikovali člani Ameriške legije in katoliški vojni veterani, ki po navodilih svojih voditeljev vsakega zavednega delavca smatrajo za nevarnega "rdečkarja". Na nujen poziv Mednarodne delavske obrane, ki se je upravičeno bala, da bo tekla kri, ako kongresnika pridneta v Jersey City, je bila ideja opuščena in kongresnika sta se vrnila nazaj v Washington.

Norman Thomas, ki je bil teden prej nasiloma iztiran iz mesta, je v New Yorku v radio govoru izjavil:

"Jersey City je ogledalo, v katerem lahko druga mesta vidijo, kaj se lahko zgodi z njimi. To bi moralo biti svarilo, da niti Izjava neodvisnosti, ne ameriška klima, niti nobena druga stvar pod solncem ne nudi nobeen garancije proti fašizmu v Ameriki. Če je nekaj takega, kar se dogaja v Jersey City, postalo tam vsakdanja stvar, je isto mogoče v deželi na splošno."

O'Connell in Bernard sta izjavila, da se bosta obrnila na Roosevelta za pomoč ter zahtevala, da Hague-a odstavi kot podpredsednika demokratske narodne eksekutive in zatevala bosta tudi preiskavo od strani senatnega odseka za civilne svobodščine.

Resnosti takih stvari, ki se dogajajo v Jersey City, se ne da podcenjevati. Kadar niti za člane kongresa ni več varno priti v veliko mesto in javno govoriti v prilog temu, da se pespektira temeljne ustavne svobodščine ameriških državljanov, to ni nobena šala.

Kampanja in priredbe

Piše *JOHN KVARTICH*, glavni predsednik

V zadnji izdaji glasila "Napredek" so bile zopet priobčene nagrade za pridobivanje novih članov. Nagrade so razpisane tako, da je vsak član, ki gre na delo in pridobi novega člana, deležen nekoliko odškodnine za svoj trud, poleg tega pa bodo društva, ki se bodo v kampanji najbolj odlikovala, deležnih še posebnih nagrad.

Bratje in sestre! Ali so društveni tajniki ali upravitelji Vrtcev poročali na društveni seji? Ali je vaše društvo vzelo v pretres in sklenilo, da gre na delo in pridobi novega članstva? Društva, ki tega še niso napravila, upam, da izvršijo svojo dolžnost na prvi seji, in čast bo društvu, katero bo deležno prve nagrade.

Glavni odbor se zaveda svoje odgovornosti ter je storil vse, kar je v danih razmerah mogoče, da ustvari podlago, na kateri je organizaciji dana prilika, da se razvija in raste. Dolžnost pa je tudi vsakega člana in članice, da pomaga pri tem delu, ker le z druženimi močmi bomo uspeli. V prošli kampanji smo dosegli lepe uspehe, zato je upati, da se bo članstvo tudi sedaj odzvalo in šlo z veseljem na delo. Ako hočemo, da bo naša Zveza napredovala in da bodo zaključki tega leta enako povoljni kot so bili preteklo leto, potem ne smemo tratiti časa, temveč moramo biti aktivni dan za dnevom.

Torej na delo, bratje in sestre, ne prepuščajmo mladine drugim, ko imamo vso priložnost, da jo pridobimo v našo napredno in moderno bratsko organizacijo. Baš v tem lepem pomladanskem času, v maju in juniju, ko se mladina veseli v zeleni naravi z raznimi sportnimi igrami, je najboljši čas za agitacijo. Raztolmačimo jim, da SSPZ nudi poleg moderne zavarovalninske protekcije tudi raznovrstne sportne ugodnosti in z veseljem bodo stopili v naše vrste.

Številne priredbe, ki so na programu naših društev v Pennsylvaniji in durgod tekom poletnih mesecev, bodo gotovo velikega pomena za našo Slovensko Svobodomiselno Podporno Zvezo. Br. Michael Vrhovnik, direktor angleško poslujočih in mladinskih društev je sporočil, da pride na počitnice v Penno za dva tedna. Obiskal bo Center, Pa., dne 14. maja, v Bridgevillu se bo mudil 18. maja in na Syganu, 19. maja, namreč zvečer okoli 8. ure. Kazal bo premikajoče slike iz sportnih in družabnih aktivnosti naše organizacije, kar bo gotovo vsakega člana zanimalo in bo hotel videti. Prepričan sem, da bo članstva naših društev in Vrtec v teh naselbinah navzoče in da povabi tudi svoje prijatelje in sosede. Br. Vrhovnik se tudi vdeleži federacijske seje in piknika in na pikniku bo kazal filme. Federacijska seja, kakor je bilo že poročano, se vrši 22. maja na Library.Upati je, da se bo članstvo tako seje kot piknika vdeležilo v velikem številu.

Zadnja letna seja gl. odbora je odločila, da se vrši letošnja Olimpijada oziroma atletski zbor v Pennsylvaniji, namreč v mestu Bridgevillu. Istočasno se bo vršila tudi uradna proslava 30-letnice SSPZ. Vse to se bo vršilo tekom dni 3. 4. in 5. septembra. Ta dogodek moramo porabiti za razmah naše aktivnosti in koristno agitatorično delo za našo Zvezo. Tukajšnja angleško poslujoča društva so že začeal z akcijo, da poskrbe vse, kar je v zvezi s tako proslavo potrebno. Federacije in društva, kakor tudi celokupno članstvo je prošeno za kooperacijo z mladino pri tej stvari, da bomo čim lepše in dostojnejše manifestirali dneve 3., 4. in 5. septembra kot zgodovinski dogodek v zgodovini naše drage organizacije.

Koledar prireditev SSPZ

Sobota, 14. maja. — Veselica društva št. 199, PIERCE, W. VA., v St. Thomas Gymnasium v Thomas, W. Va. Igra godba sester Bergant iz Lisbona, O.

Sobota, 14 maja. — Pomladanska veselica društva "Pirates" v Slovenski dvorani, BURGETTSTWN, PA., Igra orkester Jacka Guzela iz Cuddy, Pa.

Sobota, 14. maja. — Igra in predvajanje filmov po br. M. Vrhovniku; prirejata društvo št. 102 in Vrtec št. 77, CENTER, PA., Začetek ob 7. uri zvečer.

Sobota, 14. maja. — Društvo št. 158, MASSILLON, O., prireja veselico v proslavo 20-letnice svojega obstanka; v Kalman dvorani, Walnut rd.

Nedelja, 15. maja. — Prvi piknik v sezoni društva "Progressors", BRIDGEVILLE, PA. v Presto parku. Popoldne žogometna igra, zvečer ples, za katerega bo igral orkester Paula Dolinarja.

Sreda, 18. maja. — Zabava "Progressor Juniors" v Slovenski dvorani, BRIDGEVILLE, PA. Br. Vrhovnik bo kazal filme iz delovanja SSPZ. Po programu zabava.

Četrtek, 19. maja. — Zabava za člane Vrtca št. 72, SYGAN, PA. Navzoč bo br. Vrhovnik, ki bo kazal filme.

Nedelja, 22. maja. — Piknik Federacije društev SSPZ v zapadni Pennsylvaniji, Wippoorwill Grove, LIBRARY, PA.

Sobota, 28. maja. — Proslava 30-letnice SSPZ ;Federacija društev SSPZ v Kansasu; se vrši v YALE, KAN.

Sobota, 28. maja. — Proslava 4-letnice društva "Challengers" s plesno veselico v SNPJ dvorani, STRABANE, PA. Igra orkester Fred Waldona.

Sobota, 28. maja. — Plesna veselica društva št. 125, v GREENSBURGU, PA., Igrali bodo hrvaški tamburaši.

Sobota, 28. maja. — Pomladanska veselica društva št. 70, KRAYN, PA., v novi dvorani društva "Vihar". Igra orkester "Slovenian Aces" iz Greensburga.

Nedelja, 29. maja. — Kulturni festival Vrtcev v SNPJ dvorani, CHICAGO, ILL. Nastopijo člani Vrtcev iz Chicaga, Milwaukeeja, Indianapolisa in Clevelanda.

Nedelja, 29. maja. — Piknik društva št. 172, LIBRARY, PA., Wippoorwill Grove.

Mnogo ugibanja, gotovega pa nič

To je bilanca velikega cirkusa, ki ga je Mussolini priredil povodom firerjevega obiska v Italiji

Hitler se je vrnil v Rim in časopisje je polno ugibanj o pomenu njegovega obiska v Italiji, ampak nikomur ni znanega nič gotovega. Še najbolje je zadel neki komentator, ki pravi, da ugibanj je veliko, ampak če bi nanja postavili ceno, bi bilo pet za en groš morda preveč.

Zdi se, da fašistični krogi namenoma spuščajo v svet zmeneda poročila, kajti v kalnem je najbolje ribariti. Razven tega pa vsa zgodovina fašističnih režimov kaže, da je njih politika zgrajena na laži in blufu. Dalje se ne sme pozabiti, da kadar imamo opravka s Hitlerjem in Mussolinijem, se gre za dvoje abnormalnih osebnosti in je torej prav toliko mogoče sklepati ali prerokovati, kaj bo eden ali drugi storil kot če bi se na njunih mestih nahajal kak na megalomaniji bolan blaznež.

Ena verzija o rezultatu razgovorov med nacističnim in fašističnim glavarjem, ki je toliko vredna kot vsaka druga, je sledeča:

Mussolini je Hitlerju dal prosto roko glede Češkoslovaške, oziroma ne bo nasprotoval, brez ozira, kakšne korake bi podvzel proti nji. Kar se tiče Jugoslavije in Bolgarije ima Mussolini imeti v njih vodilni politični vpliv, to se pravi, da naj bi dirigiral njuno zunanjo politiko, trgovske interese v teh deželah pa si ditatorja razdelita. Na Ogrskem naj bi bil vpliv obeh enak.

Mnogi opazovalci so mnenja, da nezaupnost Italije napram Nemčiji, ki je postala akutna, ko je Nemčija pogoltnila Avstrijo, še vedno vztraja, in se v tem oziru najbrže ne motijo. Navzlic vsem oblizanim frazam in svečanim izjavam diktatorja brez dvoma drug drugemu ne zaupata.

Nemci so menda upali, da bo Mussolini firerjev obisk porabil, da pokaže svojo velikodušnost ter kos Tirolske, ki ga je dobila Italija po svetovni vojni dal Nemčiji. Pa je bil Hitler tisti, ki je ob tej priliki (brez dvoma, da bi s tem potolažil Mussolinija in omilil njego nezaupanje) svečano izjavil da za "vse čase' jamči sedanjo italijansko mejo. Med tirolskimi Nemci, ki so bili uverjeni, da jih Mussolini "osvobodi" je firerjeva izjava povzročila silno razočaranje.

NACIJSKA PROPAGANDA PROTI ČEŠKI REPUBLIKI BAZIRA NA LAŽEH

Tretji rajh streže po življenju Češkoslovaški, ker je demokratična in ne, ker je nemška manjšina zatirana

HITLER, KI JE ZATAJIL NEMŠKO MANJŠINO V ITALIJI, VIDI KRIVICE TAM, KJER JIH NI

Lanskega septembra, ko je umrl Tomaž Masary, se je ves demokratični svet radoval ob misli, da je veliki mislec in državnik v osrčju Evrope zgradil vzorno moderno državo, ki temelji na svobodi in demokraciji. Veliko se je naglašalo, da ta otok resnične demokracije predstavlja najboljši up, da Evropa vendar le ne bo utonila v morju fašističnega barbarizma, kajti dokler je mogoče, da v njenem osrčju vzdrži toliko moralnega zdravja, se tudi sme upati, da prej ali slej okrevajo tudi njegovi drugi udi, ki so bolni.

Od takrat je minilo šele dobrega pol leta, ampak v tej kratki dobi se je položaj silno spremenil. Hitlerjev vdor v Avstrijo je nastavil Češkoslovaški republiki nož na srce in načistična propaganda danes ne zahteva nič manj kot da mlada napredna republika izgine s površja zemlje.

Ali po svet dovolil, da se zgodi ta zločin?

Mandžurija je šla prva, za njo Abesinija. Ampak to so bili zaostali narodi, so te tolažili mnogi. Ampak zapadne demokracije so prepustile tudi Španija fašističnim mesarjem in ko je Avstrija izginila v žrelu nacističnega terorja, niso niti z mezincem zganile v njeno obrambo.

Danes visi usoda Češkoslovaške na niti. Odloči se morda v teku prihodnjih tednov ali mesecev. Pod vodstvom Londona so demokracije zopet začela s politiko cincanja, izbegavanja in kompromisarstva. Apelirajo na Berlin, da naj bo "zmeren", obenem pa pritiskajo na vlado v Pragi, da ugodi, "v kolikor je mogoče" predrznim zahtevam Hitlerjevega agenta Konrada Henleina, dasiravno dobro vedo, da kar naciji hočejo, ni pravica za nemško manjšino, ker to že imajo, temveč smrt demokratične republike.

Kaj so dejstva z ozirom na kričavo propagando za "odrešitev" nemške manjšine na Češkem?

Prvič je meja med Češko in Nemčijo ena najstarejših meja v Evropi in neovrgljiv zgodovinski fakt je tudi, da so Nemci priseljenci na češki zemlji in ne obratno. Nemško prebivalstvo je prišlo na češko zemljo, ko so srednjeveški trgovci iz Dresdena, Nurnberga, in Leipziga začeli ustanavljati postaje za svoje trgovske karavane (to je bil prvi nemški "Drang nach Osten") in nastanili tam svoje podružnice. Njim so sledili služabniki teh trgovcev, ki so tvorili prvo nemško manjšino na češki zemlji. Od tistega časa se je bil boj med Nemci oziroma Avstrijci in Čehi za premoč brez prestanka.

Tekom več stoletij trajajoče dobe avstrijske nadvlade, ki se je končala s proglasom repub-

(Dalje na 3. str.)

Japonci doživljajo poraze v Kitaju

Zapadni svet, ki je zadnje tedne zaposlen z opazovanjem razpleta dogodkov v Berlinu in Rimu, utegne prezreti značilne dogodke, ki se odigravajo na Daljnem vzhodu. Japonsko podjarmljevanje Kitajske namreč postaja od dneva do dneva trši oreh.

Ko so bili Japonci pred par tedni v provinci Šantung z velikimi izgubami vrženi nazaj, je jakonski vojaški prestiž zadobil strahovit udarec. Toda bajka o nepremagljivosti Japoncev je že prej dobila krepke sunke, ko se je prodiranje mikadove vojske bolj in bolj ustavljalo in se končno popolnoma ustavilo.

Potem so Kitajci udarili pri Teierchmangu in japonska fronta se je podala, zlomila in spustila v divji beg. Skrbno negovana bajka, da se japonski vojak nikoli ne umakne, je izpuhtela v zrak.

V Tokiju je nastala kriza, k je mejila skoro na paniki. Ena konferenca je sledila drugi, vršila so se mrzlična posvetovanja generalnega štaba, premierja in kabineta in končno celo s cesarjem, ki se ga na Japonskem časti kot boga. Sklenjeno je bilo, da mora biti sramota, ki je zadela japonsko orožje v Šantungu, "oprana" brez ozira na ceno. Na pozorišče so bila poslana ojačenja in stari poveljniki so bili nadomeščeni z novimi. Ukazana je bila nova ofenziva in povelje dano, da mora uspeti.

Zdaj prihajajo vesti, da tudi s to ofenzivo ne gre po sreči. Japonci doživljajo nove poraze in se še vedno umikajo.

To seveda ne pomeni, da je Japonska vojno že izgubila ali da je kitajska zmaga gotova. Ampak bajka o nepremagljivosti japonske vojske je zdrobljena in jo bo težko zopet oživeti. Z ozirom na mentaliteto orijentalskega človeka je to faktor velike važnosti, ki utegne izvajati nepreračunljiv vpliv na razvoj dogodkov v bodočnosti.

Roosevelt je še vedno politično močan

Burbonska reakcija, v katere tabor spada tudi velik del demokratske stranke, sicer že več let bolj ali manj odkrito vodi sabotažo proti Rooseveltu, časopisi skoro brez izjeme udrihajo po njegovi administraciji in velebizniški grmovniki dan na dan bruhajo nanjo ogenj in žveplo, ampak Rooseveltova politična moč je še vedno zelo velika in med opozicijo ni nikogar, ki bi se mogel meriti z njim glede popularnosti med ljudstvom.

To se je predvsem pokazalo v primarnih volitvah, ki so se vršile pretekli teden v Floridi. Proti senatorju Pepperju, ki ponovno kandidiral kot 100-odstoten pristaš New Deala, je stalo troje kandidatov, a on ni le zmagal, temveč dobil je več glasov kot vsi trije njegovi naprotniki skupaj. Rezultat je enako poparil južnjaške burbonce in nazadnjaške demokrate kot republikanske reakcijonarje. Ena posledica tega je bila, da je nad dvesto članov poslanske zbornice brez odlašanja podpisalo peticijo, da predloga za minimalne mezde in maksimalne delovne ure, katero imajo južni burbonci najbolj v želodcu, dobi prednost v zbornici in je torej upanje, da bo predloga, katero je reakcija že dvakrat pokopala, končno vendar sprejeta.

Neki časnikar, ki se je zadnji čas nahajal na turi po srednjem zapadu, je mnenja, da ako se politični položaj v teku prihodnjih dveh let temeljito ne spremeni, bi imel Roosevelt najbrže več prilike biti ponovno izvoljen, ako bi se odločil za tretji termin kot kdo drugi. Opozicija namreč nima nikogar, ki bi mu bil vsaj približno kos, da bi ga postavila proti njemu in nasprotniki administracije, ki so sicer zelo glasni v kritiki, so brez vsakega programa.

ŽELEZNICE ODREDILE MEZDNO REDUKCIJO

Ameriške železnice so prošli teden naznanile, da bodo s 1. julijem vsem svojim delavcem znižale mezde za 15 odstotkov. Pravijo, da so jih h koraku prisilile kritične razmere. železnicarske organizacije se bodo proti redukciji borile.

LEK ZA DEMOKRACIJO

Narod, ki ni sposoben rešiti problema brezposelnosti, se ne more izogniti vojni in zelo majhna je tudi možnost, da bo sposoben ohraniti demokracijo. Tako je izjavil na predavanju v Clevelandu dr. Harry F. Ward, profesor v protestantovskem semenišču v New Yorku in predsednik Ameriške lige za mir in demokracijo. Pred kratkim je neki predstavnik Ameriške legije iz Californije imel govor v Clevelandu, v katerem je dr. Warda imenoval "enega izmed štirih najbolj nevarnih ljudi v deželi."

"FOREIGNERJI" PLOSKAJO NAPADOM NA SEBE

New-yorški Poljaki so preteklo nedeljo imeli proslavo "Poljskega dneva". Eden izmed govornikov na nji je bil poveljnik Ameriške legije v okraju Kings, Thomas Dugan, ki je rekel, da legija bo še tudi naprej z vso silo svojega milijonskega članstva vodila boj proti "foreignerjem", ki "sabotažirajo ameriško ustavo". (Kaj reakcijonarni voditelji pri legiji smatrajo za sabotažo ustave, je dobro znano iz preteklosti.)

Poslušalci, v ogromni večini poljskega izvora ali narodnosti, so tem besedam navdušeno ploskali.

Skoro neumljivo je, kako hitro so nekateri ljudje pripravljeni pljuvati v lastno skledo. Sicer pa janičarstvo ni nov pojav.

NAPREDEK

GLASILO IN LASTNINA SLOVENSKE SVOBODOMISELNE PODPORNE ZVEZE.

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasom: 40c palec za posameznike; 35 palec za društva

Naročnina za člane 78c letno; za nečlane $1.50; za inozemstvo $2.00

PROGRESS
OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENE PROGRESSIVE BENEFIT SOCIETY

Owned and Published by the Slovene Progressive Benefit Society

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members $.78 per year — nonmembers $1.50
foreign countries $2.00

Advertising rates: 40c net for individuals; 35c net for societies

NAPREDEK — Naslov uredništva in upravništva: 6231 ST. CLAIR AVENUE, Telephone: HEnderson 5311 — CLEVELAND, O.

VOLUME III. 104 NUMBER 93

Entered as Second Class Matter August 5th, 1936, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of August 24, 1912.

SREČNO POT, BRATJE IN SESTRE!

PRIHODNJI teden odpotuje v stari kraj izletniška skupina Slovenske Svobodomiselne Podporne Zveze. Sklep za prireditev izleta povodom Zvezine 30-letnice je bil narejen na lanski polletni seji glavnega odbora, še predno je nova depresija nastopila v deželi. Takrat se je pričakovalo, da bo večje število članov in članic, živečih v raznih delih Zedinjenih držav, porabilo to priliko, da skupno kot ena družina obiščejo zemljo, ki jim je dala rojstvo in kjer so prebili najlepše dni svojega življenja —zlata leta mladosti.

Od takrat pa se je gospodarski položaj v Ameriki znatno spremenil, spremenil na slabše. Kdor ima delo, je vesel da ga ima in si ne upa tvegati prostovoljnih počitnic, ki bi morda po povratku postale neprostovoljne, dočim onim, ki so brez dela, skrb za življenje in kruh ne dovoli, da bi trošili denar, ako ga imajo, za karkoli, če ni neobhodno potrebno. Kadar sanje in upi trčijo v trdo in prozaično realnost, se morajo pač sanje in upi umakniti, in hrepenenje, pa bilo še tako močno, mora ostati neutešeno.

Izletniška skupina, ki pojde v domovino, bo torej dosti manjša kot se je pričakovalo takrat, ko se je delal načrt za izlet. Upamo pa, da zastran tega ne bo trpelo dobro razpoloženje med izletniki in da jim bosta čas in denar, ki ga porabijo za potovanje, stoteto povrnjena v obliki lepih in nepozablnih spominov, ki jih prineso nazaj, kadar se zopet povrnejo na svoje domove v Ameriki. Ravno ta okoliščina, da so le majhen del nas vseh, ki bi se jim radi pridružili, če bi nam razmere in sredstva dopuščala, jih mora navdati z občutkom, da so vsaj v tem pogledu najbolj srečni in zavidanja vredni med nami, ter jih napolniti z zavestjo, da je njihovo popotovanje izraz in dokaz, da jim je usoda bolj prijazna kot večini.

Kakih posebnih nasvetov in naukov vam ne bomo dajali na pot, saj ste izkušeni možje in žene, ki ste šli skozi trdo šolo življenja, delali in trpeli, gradili in ustvarjali vsak po svoji moči in sposobnosti in torej ni prav nobene nevarnosti, da bi kot neuradni predstavniki organizacije, kateri pripadate, storili karkoli, kar bi moglo vreči najmanjšo senco na njeno dobro ime.

Prepričani smo, da vas bo domovina prijazno sprejela in da bo v mejah možnosti pokazala, da ceni vaš obisk. Ampak nikar ne pričakujte preveč, in ne bodite razočarani, ako ne boste našli vse tako kot ste si predstavljali v domišljiji. Ne pozabite, da je naša mala slovenska zemlja preobložena s svojimi lastnimi skrbmi in težavami, da če je boj za obstanek težak v tako veliki in bogati deželi kot je Amerika, je še stokrat težji v tesnih razmerah, v katerih žive naši bratje in sestre onkraj. Ne pozabite, da prihajate v domovino v eni najbolj razburkanih dob v zgodovini modernega časa in da je naša mala domovina, nahajajoča se na koščku zemlje, kjer se križajo vse mogoči interesi in preizkušajo in krešejo najraznovrstnejše nakane, ogrožena tako na severu kot na jugu od brezvestnih in brutalnih fašističnih sosedov, izpostavljena vseh nevihtam in viharjem naše tragične dobe, in da razmere, katerim celo veliki in ponosni narodi niso kos, pomenijo tem hujšo in grenkejšo preizkušnjo za naš slovenski narod in za jugoslovansko ljudstvo v obče.

Predvsem pa pokažite tako z besedo kot z dejanjem tisto strpnost in širokogrudnost, ki je ponos velike ameriške demokracije kot tudi organizacije SSPZ, kateri pripadate.

Brez ozira na to, kakšen je danes političen in gospodarski položaj v domovini našega rojstva, pa ni nobenega vzroka za bojazen, da bi vas razočarala naša slovenska zemlja. Tusti gruda, katero slovenski človek že stoletja namaka z znojem svojim in svojo srčno krvjo, je še zmerom tako lepa kot je bila nekdaj, in če nihče drugi, pozdravili vas bodo duhteči travniki in šumeči gozdovi, visoke planine in prijazne gorice, žuboreči potoki ter tajinstvene s stoterimi spomini obdane poti in steze za domačo vasjo . . . Uživajte krasoto slovenske zemlje, napijte se je, srkajte jo v dušo in srce sleherno minuto, ki jo prebijete tam, tako da ko se vrnete, vam bomo pogledali v obraz in oči, pa bomo tam videli njen odsev in tudi nam bo lahkejše pri srcu . . .

Srečno pot, bratje in sestre, da bi vam bili dnevi obiska v domači zemlji prijetni in duhovno plodni in — na zopetno veselo svidenje!

Tedenski pomenki

A. ZAITZ

Vsak narod, četudi majhen, je ponosen na svoj jezik. Slovenci nismo nobena izjema. Čeravno smo v tej deželi že mnogo let, še vedno najrajše govorimo po svoje, se vdeležujemo slovenskih priredb ter plešemo na naše harmonike. Dolgo se je to skoraj stoprocentno izvajalo. Zadnjih par let pa se vsaj meni zdi, da smo se pričeli preveč amerikanizirati in če bo šlo tako naprej, ne bo dolgo, ko naš povprečni priseljenec ne bo več vedel, ali je na slovenski priredbi ali na angleški. Naši oltajmarji se pritožujejo. "Kamorkoli grem, vse je po angleško." In če tu in tam naleti na kaj našega, ne more prehvaliti in pozabiti, kar je popolnoma razumljivo.

V vsakdanjem življenju se moramo baviti s tujo govorico, pa če nam je všeč ali ne, in ko se odpravimo na naše priredbe, seveda pričakujemo, da se bomo po naše zabavali, po naše plesali in po naše prigriznili. Radi tu rojene mladine pa smo primorani mnogokrat naše izpustiti. "Ne razumejo," pravijo, "pa je bolje, da je vse po angleško. Saj sedaj že itak vsak tudi med nami razume angleško." Pa jim damo koncesije, katerih sicer ne damo radi, a jih, z namenom, da jih obdržimo med nami. Jaz nisem nasproten temu, razumem, da smo primorani dati naši mladini vso priliko, da jim v naši družbi ne bo dolgčas in da ostanejo pri nas. Ampak da bi se pa čisto poangležili, ko nismo Angleži, pa zopet ni prav. Nekaj našega, nekaj slovenskega pa vendar mora ostati na vseh naših prireditvah, vsaj na tistih, pri katerih imajo besedo naši starejši priseljenci, kateri so vsaj za enkrat še vedno gonilna sila v naših podpornih, kulturnih in političnih organizacijah. Tem ljudem smo dolžni dati nekaj svojega, gledati, da jim ustrežemo s prireditvijo, da se ne bodo razočarani vrnili domov, rekoč, saj ni bilo nič našega. To ni samo priporočljivo radi duševnega užitka, temveč tudi iz finančnega stališča, kajti naši starejši možakarji navadno ne posečajo naše prireditve z dolarjem v žepu, temveč s petakom ali več in če jih razgrejete z našo harmoniko, z našo besedo, bodo pustili petak ali več.

Prvi kulturni sestanek naših Vrtcev, kateri se bo vršil 29. maja v SNPJ dvorani, je aranžiran, da bo ustregel vsem, starim in mladim. Dve slovenski igri, kateri sta sami vredni vstopnine. In potem razen drugega programa godba collinwoodskega Vrtca, katera igra pristne slovenske polke in valčke. Vprašam vas, kdo bi mogel biti tako zaspan, da bi se te priredbe ne vdeležil? Da, vsi brez izjeme, vsi naj se vdeleže te pomembne prireditve, katera je prva te vrste med nami. Tisti, kateri tarnate nad našim jezikom, da se bo pozabil, pridite in poglejte našo tu rojeno mladino na odru, katera bo kakor v Ribnici ali Višnji gori izvajala dve komični igri.

V prejšnjih pomenkih sem omenil, da bomo skušali postaviti collinwodski Vrtcev orkester na radio tisto nedeljo dopoldne. Mislili smo, da bi naši po Chicagi imeli priliko slišati po radiju te naše muzikante. Žal, da tega ni bil omogoče doseči. Od dotične postaje, na katero sem se obrnil, mi je bilo naznanjeno, da ne smejo vzeti nobene godbe kakor unijske. Tako za enkrat s tem ne bo nič. Zato morate vsi, kateri želite slišati omenjeno godbo, priti v dvorano SNPJ, kjer bodo igrali po programu.

V DEŽELI OLJA, BOMBAŽA IN KRAV . . .

MIRKO G. KUHEL

V Hilton hotel smo se vrnili ravno opoldne za kosilo. V čakalnici sem srečal gručo dijakov iz učiteljišča St. Barbare v Kaliforniji, ki so prejšnji dan igrali football v El Pasu. Izgubili so igro, ne pa svojega veselega razpoloženja. Dopoldne so obiskali Jaurez in se okrancljali z mehikanskimi klobuki in slamniki. koci, odejami in drugo podobno ropotijo, da so izgledali kot pravcati cigani. Čul sem pogovor, da se popoldne vrnejo na bikoborbo, ki se je imela vršiti ob 3. uri. Bikoborba! Moj načrt je bil napravljen. Popoldne grem preko meje in na — bikoborbo!

Rad bi se bil pridružil dijaški gruči, pa sem kmalu uvidel, da ne gre. Študentje so imeli svoj avtobus — poln. Hotelski vratar mi je pojasnil, da je komaj eno miljo preko reke v Jaurez ter da je taksi najpriročnejši. Nisem dosti premišljal, ampak zasedel sem ta "rumenega" in v par minutah smo bili pri mednarodnem mostu. Šofer je plačal colnino, ki je znašala za avto in oba potnika 25 centov. Cena je ista, ako se pelje pet oseb, in vključuje tudi vožnjo nazaj. Most stražijo ameriški carinarji na eni strani, na drugi mehikanski vojaki. Rekel sem — stražijo. Ne vem, če stražijo most, pač pa najbrže potnike — avtomobiliste, kajti zdelo se mi je, da se tukaj nabere eno nedeljsko popoldne precej kvodrov, poleg carine za razne predmete, ki so "dacani"

Pustili so me naprej nemoteno, ker nisem imel prtljage, razen kamero. Prvikrat po sedemnajstih letih sem bil izven Združenih držav, v tuji deželi, ki jo meji "velika reka" Rio Grande. Zdelo se mi je kot bi bil pri kaki predstavi v gledališču, ko se dvigne zagrinjalo in človek zagleda novo scenerijo. Gladka ameriška cesta se je končala, pločniki so izginili, ravne ulice so se zavile v labirint vijugastih vaških cest, polne prahu in nesnage, po katerih so se lovili raztrgani, bosonogi, a še bolj umazani mehikanski otroki. Da razumejo angleščino, ni bilo treba ugibati, kajti taksi je pričel voziti počasneje in že so obskakovali avtomobil in prosjačili: "Hey, mister, give me, give me penny, give mi nickel!"

Zavili smo na desno, na Avenida Sept 14, in se ustavili pred okroglim poslopjem. Stavba je bila nekoč opleskana z ometom, o katerem pa je bilo sedaj le malo sledu. Spredaj je stala truma domačinov, pomešana z vojaki in policijo, ki so zijala pridajali. Šofer me je opomnil, da mu dolgujem $1.25 za njegov trud. Za pet minut vožnje! Zdelo se mi je, da je ceno previsoka, kljub temu, da me je prepeljal v drugo deželo, toda bilo je prepozno za barantanje. Stopil sem k oknu, da kupim vstopnico. Napis v angleščini mi je povedal, kakor tudi zgovorni Mehikanec, da imajo dvoje vrste sedežev: oni na solncu so po dolarjih in kupujejo jih le domačini; oni v senčni strani, si si, senor! ti so za "americanos". Stanejo le 50 več. No ja, grem, kjer so Amerikanci! Poleg slikovite vstopnice sem prejel tudi program, tiskan v španščini, iz katerega sem precifral, da je danes zaključna bikoborba tesezone in nastopi šest matadorjev — prvakov. Borili se bodo z najboljšimi biki, s čistokrvnimi španskimi "el toro". Videti šest bikov biti poslanih v bikova nebesa, ni nobena španska vas za dolar in pol, sem si mislil. Arena je tako zastražena, da bi se menda tudi miška ne mogla vtihotapiti vanjo. Vstopnico sem moral pokazati najmanj desetim čuvajem vrat, vsaki izmed katerih je odščipnil en košček. Ostal mi je le del, kjer je bila natisnjena cena in sicer takole: vstopnina 5 pesov (španskih kron), federalni davek 8% ali 40 centavov, mestni davek 8 centavov, skupaj 5.48, za Amerikance okroglo $1.50. Ker je mehiški peso vreden 25 ameriških centov, je bila cena v ameriškem denarju še precej pošteno izračunana.

Notranjščina arene je podobna malemu, okroglemu stadiju. Arena sama, kjer se vrši bikoborba, je popolen krog, ne več kot 60 čevljev čez sredino, katero obdaja kakih pet čevljev visoka betonska ograja. V ti ograji je več odprtin, ki služijo za vrata, a so tako pregrajena od notranje strani, da zamore matador ali bikoborec z lahkoto skočiti za steno, za razjarjenega bika pa je odprtina preozka. Posebna vrata vodijo do hlevov, kjer ščuvajo in dražijo bike, dokler jih ne izpuste v areno. Nad ograjo je kakih deset vrst betonskih stopnic, ki služijo za sedišča, nad njimi pa lesena sedišča pod nekako lopo, ki izgleda kot velik okrogel kokošnjak. Les je izgledal ves preperel in dvomim, ako bi imel toliko korajže, da bi tvegal svoje suhe kosti in plezal na ta "kurnik" v slučaju sile.

DOPISI IN POROČILA ČLANSTVA

DA SE NE POZABI DATUM 19. MAJA!

Chicago, Ill. — Datum 29. maja bo gotovo zapisan v zgodovini SSPZ z velikimi črkami, ker ta dan bo prvič v zgodovini te Zveze nastopil naraščaj v tako velikem številu, in bo celoten program takorekoč izvajan od same mladine, temelj naše organizacije. Ta dan bo velepomemben za celo organizacijo, bo takorekoč manifestacija onih članov v Zvezi, ki so prvi poklicani voditi organizacijo po enaki poti kot so jo vodili ta "stari'.

Kaj bo ta dan, v kolikor se tiče programa in drugega, je bilo in bo še dovolj priobčenega. Program, na katerem nastopijo s svojimi izbranimi točkami "Vrtci" iz Clevelanda, Milwaukee, Indianapolisa, Chicaga itd., bo v resnici program, kakršnega si vsakdo želi. Priredba se vrši v dvorani SNPJ., na 27th Street in Lawndale, torej v osredju slovenske naselbine v jugozapadnem delu Chicage, v sredi večje slovenske naselbine.

Vsi člani Zveze in tudi drugi rojaki, ki se količkaj zanimajo za razvoj in napredek Zveze in slovenskih organizacij v obče, bi se morali vdeležiti te priredbe. Na tej priredbi bomo lahko videli, kaj zmore naša mlajša generacija, koliko se zanima za organizacijo svojih očetov in mater, pokazali bodo, ali jim je organizacija v resnici pri srcu ali ne, in prepričan sem, da bo kak "neverni Tomaž," ako je še kje kateri, prišel do prepričanja, da je mladina pripravljena z nami "starimi" sodelovati za napredek in razvoj organizacije, kakor smo bili mi ne glede na žrtve, katere smo morali doprinesti.

Vsled tega pozivljam vse člane SSPZ v Chicagu in bližnji okolici, da se vdeleže te priredbe, da se bodo prepričali sami. Zamudil ne bo nihče ničesar, ker priredba je v nedeljo popoldne, 29. maja, in 28. maja je sobota, ko večina tudi že "praznuje", in v pondeljek 30. maja je pa praznik Kinčanja grobov, torej tudi praznik. Pričakuje se z vso gotovostjo, da se bodo rojaki v okolici Chicaga gotovo vdeležili in se tudi zabavali v družbi svojih društvenih bratov in sester.

Torej na svidenje v nedeljo popoldne 29. maja t. l. v dvorani SNPJ!

Paul Berger.

PLESNA VESELICA

Greensburg, Pa. — Skupno plesno veselico priredi društvo št. 125 v Greensburgu, Pa. dne 28. maja na Carbon. (Katero bo drugo sodelujoče društvo, je dopisnik pozabil omeniti.) Začetek ob 2. uri popoldne in zabava bo trajala do polnoči. Vabimo Slovence in Hrvate, da se vdeležite te prireditve, ker preostanek od veselice gre v društveno blagajno omenjenih društev. Vstopnina bo 25c za moške in 12c za ženske. Igrali bodo hrvaški tamburaši, člani HBZ.

Frank Zitko,
tajnik in blagajnik št. 125.

IGRA IN VESELICA

Center, Pa. — Igro in veselico ter predstavo s premičnimi slikami prirejata društvo št. 102 in Vrtec št. 77 SSPZ dne 14. maja ob 7. uri zvečer (stari čas) v Slovenski dvorani na Center, Pa. V veliko veselje in ponos si štejemo, da nas poseti na ta dan br. Michael Vrhovnik, ki nam bo pokazal premične slike. On, kakor nam je znano, se ravno sedaj nahaja doma na dopustu in vsi naši člani, mladi in stari, ga težko pričakujejo.

Vabimo vsa društva in posamezne člane in rojake in rojakinje od blizu in daleč, da nas posetijo na ta dan. Nobenemu ne bo žal, ker videl bo, kaj vsega so sposoni naši malčki, stari od 5 do 12 let, ki nastopijo v igri. Torej na svidenje 14. maja!

L. Knafelc.

DRUŠTVENA VESELICA

Pierce, W. Va. — Društvo št. 199 priredi veselico dne 14. maja v St. Thomas Gymnasium v Thamas, W. Va. Godba bo dobra, kajti igrale bodo Bergant sestre iz Lisbona, O. Vabljeni ste vsi naši rojaki, kakor tudi drugi. Upam, da godba in tudi postrežba bo zadovoljila vse naše posetnike.

Na svidenje 14. maja!

Jennie Klevisher, tajnica.

TRIUMF NAŠE PESMI V LA SALLU

Chicago, Ill. — Mrko, krmežljavo in mrščavo se je držalo nebo v nedeljo 24. aprila, ko sem se zgodaj zjutraj odpravljal z doma na pot k našemu busu, ki me je zaeno z drugimi Prešernovci okoli desetih potegnil iz Chicaga proti našemu cilju, proti La Sallu, kjer se je vršil tisti dan popoldne pomladni koncert združenih pevskih zborov — "Napreja" iz Milwaukee, "Prešerna", "Save" in "Slovana" iz Chicaga, "Soče" iz La Salla in pa pevskega odseka S. N. D. iz Waukegana.

Kakor na žametnih krilih pomladnega razpoloženja hitimo tjakaj po lepi, gladki cesti iz cementa. In čim dalj smo proč od Chicaga, tem silnejša je moč prirodnega vstajenja, tem mehkeje in prijazneje se smehlja toplo solnce, ki se polagoma izkopava iz oblakov, tem lepši in mikavnejši je svetli dan in tem krepkeje dihajo mlado življenje prostrana ravna polja, ki se deloma že vsa zelena, deloma pa še jedva razorana in razkošno širijo na obeh straneh tiste bele ceste ter na rahlo izgubljajo v daljne daljave.

Vmes nas prisrčno pozdravljajo bujni vrtovi, kopaje se razposajeno in brezskrbno v dehtečem morju belega in rdečkastega cvetja, iz katerega je komaj opaziti vejevje in debla gizdavih hrušk, nališpanih češpelj in proletarskih jablan. Tam daleč proč od ceste se mirno pase živina muleč mlado, sočno travo. Pomlad praznuje dan svojega vstajenja.

Sredi tega brstenja, zelenja in cvetenja brzi bus dalje in dalje mimo tistih črnih brazd, ki skoro vidoma diše po pomladi, potem mimo posameznih kmečkih hiš, ki se nekam zvedavo ozirajo na nas, in tudi mimo gazolinske postaje ki stoji ob cesti pri Somonouku, ali kako se že pravi tistemu kraju, bi smuknil, če bi se mi ne pomudili tamkaj nekaj minut, da se pozdravimo z našim rojakom Underwoodom in njegovo družino.

Pa gremo dalje, in voz kar zdrknę mimo tistega vonjavega koprnenja ter dospe hipoma v gostoljubno mestece La Salle, ki leži kakih sto milj južno-zapadno od Chicaga tam zadaj za prijaznim in sanjavim Jolietom in ki ima nekaj nad 13,000 prebivalcev, ravno prav, da smo še dobili okusno kosilo, ki ga nam je pripravilo tamošnje pevsko društvo "Soča" s pomočjo vrlih članic "Gospodinjskega kluba", a serviralo pa s prijaznm sodelovanjem brhkih lasalskih slovenskih mladenk v prostorih Slovenskega narodnega doma, kjer sta bila oba ostala čikaška zbora že za mizo.

Okoli prav čednega in obsežnega Slovenskega narodnega doma je ljudi že kar mrgolelo, in pozdravljanja je bilo med njimi nič koliko. Toda tudi odznotraj je bilo vse živo kakor na kakem mravljišču.

Bližala se je ura koncertnega pričetka, in velika dvorana, v kateri se je vršila naša skupna pevska prireditev, se je jela naglo polniti, in v manj kot tridesetih minutah že ni bilo nobenega stola več praznega v njej.

Vzpored se prične, zagrinjalo se dvigne, in "Soča" nas pozdravi s pesmijo po napevu "Soča voda je šumela" pod veščim vodstvom svoje pevske učiteljice Mrs. Mary Benko.

Nato pozdravi Sočin član Zevnik, ki je vodil vzpored celotne prireditve, v krepkih besedah vse pevske zbore in goste pa ostalo občinstvo v slovenskem in angleškem jeziku.

Ko odpoje "Soča" še ostale programne pesmi, in sicer "Delavski pozdrav", Dolinarjev "Venček", Linckejevo "The Glow Worm" — ženski zbor pa Strausovo "Ob lepi modri Donavi", nastopi "Naprej" iz Milwaukee v moškem zboru ter nam zapoje koroško narodno pesem "Križavna kosa" in Aljaževo "Na dan', a v mešanem zboru pa Sattnerjevo "Po zimi iz šole" in Ipavčevo "Naše gore' — vsako pot pod vodstvom svojega pevskega učitelja Stefana Jursika.

Nato nastopi moški pevski zbor "Prešeren" ter zapoje pod spretnim vodstvom svojega pevskega učitelja F. J. Kubine Zajčevo "Delavsko himno", Križkovskijevo "Utopljenko" in pa Maškega "Mlatiče".

Po kratkem odmoru, ki ga je dalo dvorani koncertno vodstvo takoj za "Prešernovim" nastopom zapoje čikaška "Sava" Molnarjeve "Atlantske odmeve" in pa "Vrbsko jezero" pod skrbnim vodstvom svojega pevskega učitelja Jakoba Muhe, dočim je spremljevanje na klavir prav dobro izvajala Mrs. Muha.

Čikaško pevsko društvo "Slovan" nam nato odpoje Straussove "Pripovedke iz dunajskega gozda" in pa "Venček slovenskih narodnih pesmi" pod vestnim vodstvom svojega pevskega učitelja Mirka G. Kuhla.

Ko nam potem še slovensko pevsko društvo iz Waukegana zapoje pod vodstvom virtuoznega pianista Paula Šiflerja Ferjančičevo "Pevci smo slovenski mi", Straussove "Tales

(Dalje na 3. str.)

Slovenska Svobodomiselna Podporna Zveza

USTANOVLJENA 1908 INKORPORIRANA 1909

GLAVNI URAD: 245-47 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILL.
Telefon: PULLMAN 9665

UPRAVNI ODBOR:

JOHN KVARTIČH, predsednik, 411 Station Street, Bridgeville, Pa.
RUDOLPH LISCH, podpredsednik, 1393 E. 47th St., Cleveland, O.
WILLIAM RUS, tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
ANTON ZAITZ, pomožni tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
MIRKO KUHEL, blagajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
MICHAEL VRHOVNIK, direktor angleško poslujočih in mladinskih društev, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill

NADZORNI ODBOR:

WILLIAM CANDON, predsednik, 1058 E. 72nd St., Cleveland, O.
JOSEPH H. GRILLS, Box 69, Moon Run, Pa.
JOHN MARN, 618 W. Pierce St., Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:

FRANK PUCEL, predsednik, 17921 Delavan Road, Cleveland, Ohio
FRANK MEDVED, Box 40, Yukon, Pa.
VINCENT PUGEL, 1409 South 56th St., West Allis, Wis.

UREDNIK-UPRAVNIK GLASILA:

VATRO J. GRILL, 6231 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

GLAVNI ZDRAVNIK:

DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.

RAČUN DOHODKOV SSPZ ZA MESEC APRIL 1938
STATEMENT OF INCOME FOR THE MONTH OF APRIL

	Članski oddelek Adult Class	Mladinski oddelek Juvenile Class
Redni asesment		
Regular assessment	$ 14,451.09	$ 499.49
Obresti od bondov		
Interest on bonds	2,623.78	243.30
Obresti in odplačila od hipotek		
Payments and Interest on Mortgages	307.88	—.—
Najemnina od posestev		
Rentals on Real Eastate	534.50	—.—
Odplačani, odpoklicani in prodani bondi		
Bonds called, redeemed and liquidated	966.58	4,000.00
Premija od odpoklicanih bondov		
Premium on called bonds	75.00	112.50
Odplačila od certifikatnih posojil		
Certificate loans repaid	140.58	—.—
Prenos reserve premeščenih članov		
Transfer of reserves from Juvenile Fund	2,924.74	—.—
Vrnjeni čeki in podpora		
Returned checks and benefits	60.00	—.—
Pristojbina za posojilo		
Mortgage application fee	15.00	—.—
Skupni dohodki		
Total income	$ 22,099.15	$ 4,855.29

M. G. KUHEL, Gl. blagajnik — Sup. Treasurer.

BOLNIŠKA PODPORA-SICK BENEFIT CLAIMS

Plačana — April 11 — Paid

1	Peter Kozelj	$ 24.50
	Joseph Dovjak	15.50
	Math Vidergar	31.00
	Anton Chernich	6.00
10	John Kodrich	3.93
	Joseph H. Grills	9.07
	Elizabeth Olivani	19.00
	Rudolph Gorjup	15.00
15	Louis Bregar	10.00
	Jacob Lindich	11.00
22	Rose Banich	15.50
26	Sophie Person	33.00
	Louise Rozmanc	15.50
	Frank Dolsak	6.00
	Heronim Stanich	21.00
28	Joseph Yambrovich	16.00
	Joseph Yambrovich	15.00
	Joseph Baričevac	15.50
	Josephine Yercinovic	29.50
38	Thomas Kerhlikar	24.00
39	Alex Lipinsky	11.00
	Jacob Chesnik	15.50
55	Matt Petrovčič	20.00
63	Frances Bogataj	17.00
	John Potočnik	37.00
	Joseph Primc	6.00
83	George Ozanich	11.00
85	Anton Grady	15.00
	Mike Semsek	14.50
106	Mary Runtich	15.50
109	Justine Selko	20.00
	Frances Fritzel	31.00
	Frank Urabich	11.00
115	Matilda Jelenic	15.50
	Tony Pestotnik	17.00
	Frank Markosek	8.00
	Frank Markosek	18.00
126	Isabelle Arch	15.00
139	Harry Powh	8.00
	Anton Lunder	29.00
141	Joseph Slak	19.50
152	Marko Savor	5.00
160	Joe Aubel	15.50
161	Ettor Gagnor	5.00
162	Dorothy Butara-Marchewka	18.00
165	Tony Yankovich	25.00
167	Anton Vidusin	15.50
	George Zupancic	7.00
	Mara Lovretin	27.00
176	Mary Mogert	31.00
	Johana Bole	11.00
189	Mary Albert	15.00
191	John Levstik	27.00
196	Edward Kirn	9.00
	Rose Ladisich	9.00
198	Joyce E. Gorshe	29.00
215	Mary Bucar	3.00
	Anton Stefanich	15.50
216	John Hojak	31.00
226	Frank Kolenc	5.00
	John Vidmar	31.00
	Stanley Listuon	5.00
	Victor Hribar	3.00
		$1,033.00

Plačana — April 14 — Paid

3	John Resetich	$15.50
	Andrew Kuhar	28.00
5	Valentin Murn	32.00
11	Mary Kozmic	35.00
	Dan Stanovich	18.00
16	Matt Cesnik	15.50
	Jacob Platisa	23.00
18	Sophia Galeti	31.00
	Joseph Mihacevich	15.50
20	Joseph Florjancic	13.00
	Frank Kern	15.50
	Frank Somrak	21.00
	Andrew Obed	32.00
23	Mary Skoda	39.00
	John Pesec	9.50
	Mary Novak	20.00
24	Mary Zehel	21.50
	Frank Klopcic	22.00
	Anna Bergant	22.00
	John Bratranic	7.00
35	Frank Mautz	23.00
	Martin Venišnik	20.00
46	Angela Udovich	15.00
	Joseph Vidis	15.50
	Arthur Judnich	20.00
47	Mary Pausche	26.00
59	Mike Birt	15.50
	Joseph Ule	26.50
	Mike Raspet	15.50
60	Martin Skufca	16.00
	Martin Skufca	31.00
	John Petrovich	15.50
65	Rafael Jerman	32.00
70	Anton Opeka	31.00
74	Joseph Tur	19.50
80	Martin Ponebsek	13.00
	Mike Meze	14.00
	Mary Humek	32.00
89	Jacob Pintar	15.50
100	John Jereb	31.00
	Valentin Colaric	27.00
103	Joseph Kerin	32.00
113	Joseph Progar	30.00
	Božo Pavich	19.00
116	Simon Grošel	7.00
123	Louis Solce	31.00
	Louis Strasberger	1.00
127	Josephine Guzel	13.00
140	John Genari	15.50
	Anna Marin	20.00
	Philip Marin	6.00
143	Frances Mahnich	11.00
144	John Urbancic	15.50
183	Andrew Kocjan	31.00
200	Louis Ceryak	28.00
		$1,150.50

Plačana — April 19 — Paid

2	Margaret Wizbowski	$ 15.00
6	Joseph Pungartnik	18.00
7	Charles Kuntz	15.50
9	Angela Perme-Thompson	15.00
	John Železnikar	31.00
12	Robert Krall	31.00
13	Peter Kokal	20.50
	Joseph Hauptman	10.00
14	John Kozjek	10.00
	Frank Klucevsek	8.00
	Mary Zupancic	15.50
19	John Kopac	15.50
34	Edward Sajovic	15.50
	Clyde L. Morrell	13.00
92	Henry Singer	13.00
102	Jacob Peternel	23.00
	Thomas Pivik	11.00
	Math Peternel	10.00
	Louis Oberch	31.00
126	Rudolph Bole	15.50
147	Louise Petach	41.00
149	Mary Gergurich	22.00
	Milan Rakich	15.00
	Peter Cacic	15.50
	George Elenich	26.00
	Joseph Petritz	15.50
155	Ludmila Kirn	15.50
	Helen Kastelic	15.50
158	Louis Bers	9.50
170	Mary Russ	39.00
173	Ljuba Elovich	30.00
	Joseph Bolkovatz	10.00
192	John Strenfel	15.50
222	Josephine Turkaly	16.50
	Hedviga Orlowski	9.00
		$632.50

Plačana — April 23 — Paid

47	Mary Pausche	$ 28.00
54	Louis Fink	14.00
55	Matt Petrovčič	4.50
	Louis Gričar	25.00
56	Matt Tolar	21.00
62	John Plečnik	11.00
87	John Pollock	31.00
101	Frank McGee	13.00
	Anton P. Kranker	25.00
	John Softich	12.00
117	John Malevich	14.00
120	Uršula Kalac	13.50
122	John Zagar	14.00
190	Anton Plute	15.50
205	Mary E. Novak	35.00
223	Elsie Smith	31.00
237	Rudy Drobne	15.50
239	Joseph Kucic	5.00
		$328.00

Plačana — April 30 — Paid

4	Frank Orehek	$ 13.00
29	Frances S. Manowski	15.00
	Frances S. Manowski	2.00
	Mary Gorc	19.00
	Anton Gorc	17.00
	Gertrude Kranc	15.50
44	Eugene Simonc	17.00
64	Anna Bakale	15.00
104	Mike Kotzen	22.00
124	Anton Alujevich	33.00
	Theresa Kosmatin	17.00
	Frank Nuncija	11.00
149	Frank Bregar	30.00
161	Ettore Gagnor	3.00
187	M. G. Kuhel, Sup. Treas., for Helen Budick	39.00
189	Mike Kohut	10.00
220	Leo Junko	17.00
	Leo Junko	31.00
239	Martin Persin	27.00
		$353.50
Skupaj—Total		$3,497.50

M. G. KUHEL,
Gl. blagajnik—Sup. Treasurer

Spremembe v članstvu pri društvih SSPZ za mesec
Changes in Membership by SSPZ lodges for the month of MARCH 1938

NOVO PRISTOPILI
Newly Admitted

Društvo Lodge			
20	Frank Zupan	18	70041
20	Joseph Sluga	18	42150
37	Frank Zupanc	17	24266
41	Valentine Kosela	18	24267
69	George Kolich	46	24268
70	John Bosic	18	42142
101	Josephine Mauser	18	24280
120	Frances Cic	40	24270
120	Jennie Makse	39	24269
140	Joseph Grcich	18	70038
172	Frank Celin	18	24271
179	Matthew Terchick	18	24272
198	Wililam Schuster	21	70039
198	Victor Fink	21	42144
198	Marie Prijatel	19	42143
198	Rose J. Kalister	23	42145
203	Edith M. Smith	19	42146
227	Leopold Gratchner	24	42147
237	Louis W. Changle	24	24264

ČRTANI, ČRTANI NAZAJ SPREJETI, UMRLI IN PRESTOPLI ČLANI
Lapsed, Lapsed Reinstated, Transferred and Deceased Members

Društvo Lodge

1 Črtan nazaj sprejeta: Frances Kozelj, 30, C. 22357.
14 Umrl: Frank Šetina, 53, C. 382.
18 Črtana: Joe Butcher, 43, C. 23598; Mary Butcher, 32, C. 23597.
19 Črtani: W. F. Kompare, 38, C. 41158; Katherine Popropat, 30, C. 41046; Jos. Poropat, 35, C. 41047.
20 Črtan: George S. Sipko, 35, C. 24076; Umrl: Frank Marinko, 40, C. 21218.
22 Črtana Marshall Spencer, 30, C. 23642.
26 Črtan: George Jenko, 48, C. A606.
27 Črtan: Jernej Cerar, 41, C. 21674.
31 Črtan nazaj sprejet: Ludwig Gacki, 38, C. 24039.
39 Črtan nazaj sprejet: Wilbur Gorsert, 27, C. 21527; Črtan: Frank Sedej, 19, C. 41829.
41 Črtan: Frank Zorman, 36, C. 20741.
42 Črtan: John Križnik, 39, C. 11541.
53 Črtana v Jan.: Vincent Pavline, 22, C. 24231.
56 Umrl: John Ročnik, 48, C. 22177.
59 Črtan: Raymond Ceglar, 18, C. 24103.
69 Črtana: Katarina Vojkovich, 23, C. 23801.
74 Črtan: Frank Avsec, 39, C. 8440.
102 Črtan: Frank Previc, 25, C. 40138.
106 Črtan za mesec Jan.: Joe Runtich, 41, C. A16706.
119 Črtan: Frank Kotar, 44, C. 23850.
120 Črtana nazaj sprejeta: Antonia Seston, 35, 20487.
123 Črtana: Anton Pirkovich, 43, C. 22484; Mary Pirkovich, 39, C. 22487.
125 Črtana: George Jurčevič, 40, C. 40900; Mile Jurčevič, C. 41882.
126 Črtana: Joseph Abraham, 45, C. 22986; Matt Jakše, 46, C. 22987.
127 Umrl: Fred Skedel, 23, C. 40788.
139 Črtana nazaj sprejeta: Anna Trušnovec, 31, C. 20972.
142 Črtana nazaj sprejeta: Angela Falks, 20, C. 23189.
144 Črtana: Angela Zadnik, 35, C. 14809.
149 Črtan: Frank Kral, 38, C. 24013; Umrl: Louis Strnad, 35, C. A81004.
155 Črtan nazaj sprejet: John Lepovich, 37, C. 15445.
161 Črtana: Irma Casselli, 24, C. 24070.
172 Črtana: Sara Bridegum, 17, C. 14819; Umrl: Vinko Stimac, 47, C. 22837.
173 Črtan nazaj srpejet: L. Kelemenič, 23, C. 20799.
174 Črtan: Frank Šajn, 49, C. 12804; Umrl: Frank Sedminek, 47, C. 20153.
174 Prestopila od štev. 7: Mary Senchur, 18, C. 23198.
187 Črtana: Stanley Budich, 39, C. 23894; Jelena Budich, 43, C. 23895.
192 Umrl: Joseph Volkar, 40, C. 22819.
196 Črtana nazaj sprejeta: Alizabeth Poloshak, 32, C. 23323.
197 Črtan nazaj sprejet: L. Bokal, 23, C. 23904.
198 Prestopili od dr. štev. 20: Mary Auletta Slabe, 18, C. 40823; Pavline Slabe, 17, C. 22315; Prestopila od dr. št. 120: Matilda Slak, 17, C. 42006.
199 Črtan za mesec Jan.: Shaman Steward, 36, C. 24249.
204 Črtan nazaj sprejet: Emil Jerše, 17, C. 42048; Črtan: Frank Pizmoht, 23, C. 22838; Prestopila od dr. št. 26: Anna Gačnik, 18, C. 42112.
209 Črtan: John Kratofil, 20, C. 23371.
211 Črtani: John Andolšek, 27, C. 2271; Anna Andolšek, 16, C. 16487; Lovrence Andolšek, 28, C. 21594; Peter Jeram, 40, C. 41591.
227 Prestopil od dr. št. 67: Alfonzo Plaše, 40, C. 23287.
230 Črtan: Christ Gershanoff, 38, C. 41627.
234 Črtan nazaj sprejet: Melvin Morre, 26, C. 41075; Črtani: Chester Kowalski, 26, C. 40145; Laura Morrow, 21, C. 22178; James Morrow, 25, C. 22179.
235 Prestopil od dr. št. 10: John Kovach, 36, C. 41802.
237 Črtani: Violet Klements, 17, C. 22516; Mary Ozanich 16, C. 22519.

ANTON ZAITZ,
Pomožni tajnik—Ass't Sec'y

Nacijska propaganda proti Češki republiki bazira na lažeh

(Dalje s 1. str.)

like, se je začela velika industrijalizacija na Češkem. Nič manj kot 58 odstotkov vseh avstrijskih industrij se je nahajalo na Češkem, Moravskem in v Šleziji. Kako najti trg za izdelke teh industrij ter za razno drobnarijo (igrače, gumbe in vsakovrstne okraske) izdelovano na domeh po gorskih vaseh, je bil eden najtrših problemov mlade republike.

Pred vojno je eksport finaciral kapital iz Dunaja in Berlina ter izdelke, ki danes slovijo po znamki "Made in Czechoslovakia", razpošiljal na vse strani sveta pod označbo "Made in Austria", ali "Made in Germany'. Problem je postal izredno pereč z nastopom depresije v Ameriki in pojavom konfuzije in konfliktov v Orijentu. Tako je brezposelnost huje udarila kraje, kjer so naseljeni Nemci kot pa poljedelske pokrajine, za kar pa se gotovo ne more držati odgovornim vlade v Pragi, niti predložiti položaja svetu kot dokaz diskriminacije proti narodni manjšini.

Enako iz trte izvita je trditev nacijske propagande, da so Nemcem zaprta vrata do javnih služb. Najnovejša statistika kaže sledeče:

Nemci imajo 11.8 odstotkov vseh mest v justičnem ministrstvu, 25 odstotkov vseh služb v uradih za javno zdravstvo, in 10.39 vseh služb pri telegrafu in telefonu. Dejstvo, da se od vseh javnih nameščencev, brez ozira na narodnost, zahteva znanje nemškega jezika, je dodatna okolščina, ki more Nemcem le koristiti.

V smislu zakona so pripadniki narodne manjšine v vseh krajih, kjer tvorijo 20 odstotkov prebivalstva, upravičeni rabiti svoj jezik na sodinjah in drugih javnih uradih, in vse zadeve, ki se tičejo članov narodne manjšine, morajo biti obravnavane v njihovem jeziku. Kjer manjšina tvori manj kot 20 odstotkov vsega prebivalstva, zakon določa, da nobena oseba ne sme trpeti kakršnega koli zapostavljanja, ker ne razume uradnega jezika.

Vsa republika je v resnici dvojezična. Edina izjema so nekatere vasi v okolici Krusne Hory, v katerih so prebivalci bodisi preleni ali pa prenaduti, da bi se naučili češkega jezika.

Enako neosnovane so trditve berlinske propagande, da otroci nemških staršev na Češkem nimajo prilike do šolske izobrazbe v svojem jeziku. Kot je nedavno opozoril naučni minister dr. Emil Franke, je v deželi nič manj kot 455 višjih osnovnih šol, v katerih je nemščina učni jezik, v primeri s 1,514 šolami, v katerih se rabi za pouk češki in slovaški jezik. Povprečno število otrok, pohajajočih v češke šole, znaša 239, dočim na vsako nemško šolo pride le 188 otrok. Ker število rojstev med Nemci v republiik nazaduje, so nemški otroci aktualno bolje preskrbljeni s poukom v osnovnih šolah kot otroci češke večine.

V Pragi se nahaja znamenita univerza, ki je najstarejša visoka šola na severni strani Alp in je bila skozi mnogo let edina univerza, v kateri so dijaki brez ozira na narodnost ali pleme imeli enake prilike. Razmerje stroških, ki jih nosi državo, je 96.4 za vsakega češkoslovaškega dijaka napram 113.9 za vsakega nemškega dijaka.

Razume se, da tudi na Češkem, kot povsod drugod, obstoje vzroki za nezadovoljstvo, ampak razlika je ta, da medtem ko imajo prebivalci tam, pa bili katerekoli narodnosti, priliko svoje nezadovoljstvo javno izražati, kakor v vsaki drugi svobodni deželi, pa morajo Nemci v rajhu molčati, pa če so zadovoljni ali ne.

Poleg tega obstoje še drugi vzroki, zakaj Praga ne more pristati na nemške zahteve. Severozapadna gorata meja je republiki potrebna iz vojaško-strategičnih razlogov, dalje, tudi za slučaj, da bi Čehi odstopili pokrajine, kjer živi nemška manjšina, bi bil problem še vedno nerešen, kajti med nemškimi vasmi in trgi v Sudetih in Krusnih Horah so pomešane češke vasi in trgi, in kakšnih pravic bi taka češka manjšina bila deležna pod Hitlerjem, si lahko mislimo. Poleg tega pa so se Čehi naselili v teh krajih več stoletij pred Nemci.

Kako jalova je hitlerjevska propaganda za "odrešitev" Nemcev na Češkem, se je pokazalo baš te dni, ko je nacijski glavar tekom svojega obiska v Italiji slovesno obljubil, da za "vselej" jamči obstoječe meje Italije. To je storil navzlic temu, da se v Italiji nahaja četrt milijona tirolskih Nemcev, ki so bili šele ob koncu svetovne vojne iztrgani Avstriji ter so obsojeni na narodno smrt, prav kot Slovenci v Primorju, ker fašizem ne pozna strpnosti, kakršno uživajo Nemci na Češkem.

DOPISI ČLANSTVA

(Dalje iz 2. str.)

of Vienna Woods" in pa Adamičevo "Zdravico", nastopijo pevci in pevke štirih zborov ter nam skupno zapojo Nedvedovo "Našo zvezdo".

Tako se je vrstilo nastopanje po programu. Ali takoj po Savinem nastopu se na odru pojavi neumorni in vsepovsod nadvse priljubljeni "Prešernov" kvartet ter zapoje dve slovenski popevki, eno angleško pa eno hrvaško v veliko zadovoljnost cele dvorane.

Sodeč po tem kar sem slišal in videl, moram reči, da zasluži vseh šest zborov enako priznanje. Vsi nastopi so pokazali, da so se vsa društva skrbno pripravila za ta koncert. Med celim pevskim vzporedom ni bilo opaziti niti enega zatikljaja, niti ne najmanjšega nesoglasja.

Zbori in njihovi pevski vodje so lahko ponosni na ta sijajni uspeh naše pesmi, ki je privabila ves slovenski La Salle in vse naše ljudi iz bližnje in daljne okolice v prostorno dvorano lasalskega Slovenskega narodnega doma.

Manifestacija delavske vzajemnosti je bila ob krepkih glasovih delavskih pevcev in pevk naravnost impozantna.

Če rečem, da je bilo dobrih sedem sto ljudi na tem koncertu, sem še vseeno dokaj skromen v tej presoji, se mi zdi. Prej jih je bilo več kakor manj.

Koncerti takega značaja so nadvse priporočljivi. Z njimi se ljudstvo budi k zavesti in prepotrebni delavski vzajemnosti. Zato jih je želeti še več v tem našem okolišču in drugod širom te velike dežele. Časi so resni, in delavsko edinstvo je krvavo potrebno.

Zvonko Novak.

NACIJI PUSTE JAPONCE NA CEDILU?

"United Press" poroča iz Berlina, da se prijateljstvo tretjega rajha do njegove zaveznice na Daljnem vzhodu, odkar so Japonci v vojni na Kitajskem zašli v težave, čedalje bolj ohlaja. Kar Nemce skrbi, je izguba trga na Kitajskem, ako bi Japonska zavladala v Kini, razen tega pa tudi spoznavajo, da Japonska, na katero so računali za pomoč v slučaju vojne s Sovjetsko Rusijo, ni taka vojaška sila kot so mislili. Uradno je Nemčija še vedno za Japonce in od vlade kontrolirani listi objavljajo le poročila o japonskih zmagah ter od časa do časa pogrevajo članke o nemških simpatijah za prizadevanje Japonske, da se odvrne "komunistično nevarnost" na Kitajskem, neuradno pa sentiment za Kitajce in njihovega "firerja" Kajšeka bolj in bolj raste.

Značilno je to, da se sploh ne govori o tem, da bi se odpoklicalo nemške vojaške svetovalce z gen. von Falkensteinom na čelu, ki se nahajajo na Kitajskem. Ti svetovalci so organizirali moderno kitajsko armado in aktivno sodelujejo v sedanji kitajski ofenzivi proti Japoncem. Berlin je očividno celo pripravljen prezreti to, da Kitajska dobiva aktivno pomoč od strani sovjetske vlade.

92-LETNA STARKA DOBIVA NOVE ZOBE

Iz Knoxvilla, Tennessee, se poroča, da neki 92-letni starki rastejo novi zobje. Izgleda, da je na svetu vse mogoče, le to ne, da bi reakcijonarji dobili novo pamet.

OTROCI NA OGRSKEM DOBE ŠTEVILKE

Vsak otrok, rojen na Ogrskem, bo v bodoče poleg imena dobil tudi posebno številko. Številko se vpiše na rojstni list in vse uradne listine in ima služiti otroku za identifikacijo skozi vse življenje.

VLOGE
v tej posojilnici
zavarovane do $5,000.00 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.
Sprejemamo osebne in društvene vloge
Plačane obresti po 3%
St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Avenue HEnd. 5670

August Kollander
6419 ST. CLAIR AVENUE
v Slovenskem Nar. Domu
PRODAJA parobrodne listke za vse prekomorske parnike;
POSILJA denar v staro domovino točno in po dnevnih cenah;
OPRAVLJA notarske posle.
Kollander ima v zalogi tudi jugoslovanske znamke.

NAGRADE ZA PRIDOBIVANJE NOVIH ČLANOV

Veljavne od 1. januarja do 30. juninija, 1938

ODRASLI ODDELEK

Plača se $1.00 nagrade predlagatelju za vsakega novega člana, ki se zavaruje pod vsoto $1,000 v smrtninskem skladu, ter $2.00 nagrade za vsakega novega člana, ki se zavaruje za $1,000 ali več.

Društvo, ki bo v razdobju treh mesecev (bodisi v januarju, februarju in marcu, ali pa v aprilu, maju in juniju) pridobilo največ članov, bo deležno nagrade v znesku $25.00. V vsakem slučaju pa mora število novih članov znašati najmanj deset.

Vstopnina je prosta, zdravniška preiskava brezplačna.

MLADINSKI ODDELEK

Glavni odbor razpolaga s vsoto $1.00 za pridobitev vsakega novega člana v mladinski oddelek.

Vsak član, ki pridobi novega člana za mladinski oddelek, dobi 50c nagrade.

Člani Vrtcev bodo prejeli nagrade v obliki različnih predmetov, n. pr. žogo, nožič ali SSPZ čepico za enega člana, do bicikla za 40 članov. Poleg tega so Vrtci deležni denarnih nagrad kot sledi:

Prva nagrada	*$10.00*
Druga nagrada	*7.50*
Tretja nagrada	*5.00*
Četrta nagrada	*2.50*

$1.00 nagrade dobi upravitelj (administrator) Vrtca za vsakega člana, ki prestopi iz mladinskega v odrasli oddelek.

Teh denarnih nagrad bodo deležni Vrtci, ki dobijo največje število novih članov v dobi prvih treh mesecev (januar, februar in marec), ali pa v dobi drugih treh mesecev (aprila, maj in junij). Vrtec, ki pridobi manj kot pet novih članov, ne more biti upoštevan pri nobeni izmed navedenih denarnih nagrad.

Vstopnina je prosta, zdravniška preiskava (v državah, ki jo zahtevajo) brezplačna.

Društvo štev. 70 SSPZ v Kraynu, Pa.
PRIREDI
Spomladno veselico
dne 28. maja v soboto zvečer.
Godbo bodo proizvajali izvrstni godci
SLOVENIAN ACES
iz Yukon, Pa., kateri so znani daleč naokrog, ker igrajo dvakrat na teden na radio W.H.J.B. Greensburg, Pa.
Ker bo godba tako izvrstna in vstopnina zelo nizka, se priporočamo plesa in zabave željnim od blizu in daleč, da nas ta dan obiščete v velikem številu.
Veselica se vrši v NOVI dvorani društva Vihar v parku.
Za društvo štev. 70 SSPZ — ODBOR

DO YOU KNOW THAT -
SSPZ HAS SIX MODERN PLANS OF LIFE INSURANCE?

PROGRESS

"NAPREDEK"

"The best preparation for the future, is the present well seen to, and the last duty done."

VRTEC CULTURAL FESTIVAL DRAWS NATIONAL ATTENTION

MICHAEL VRHOVNIK

M. Vrhovnik

The Vrtec Cultural Festival, which is being given a thorough going over in the weekly issues of the "Napredek", is now entering well into the final stages of preparation according to the latest report of the committee and there is every indication at this writing, as there has been ever since the idea was proposed and officially effected, that this most talked about and advertised event will be nothing short of being an outstanding SHOW OF ALL SHOWS, and all that has been promised it will take place during the afternoon and evening of May 29th in the SNPJ Auditorium on Chicago's Lawndale Avenue.

If, what you have already read and heard concerning this affair still leaves you unconvinced that it will be the HIT OF HITS in the Slovene fraternal cultural circles (Chicago and elsewhere), there remains only one other avenue of conviction and that is (if you're really interested and not too far distant) by buying a ticket and attending this, our first Vrtec Cultural Festival, featuring THREE rollicking, fun-producing comedies and no less than ten songs, dance and instrumental numbers all bound together with choice, timely orchestra selections . . . And, as if that isn't enough to prove that this is a program worth twice the price of admission, everyone is more than welcome to stay for the evening's entertainment of dancing and music without any extra charge.

By this time, no doubt, few of you are not acquainted with the principals of the program . . . The JUGOSLAVS of Indianapolis will feature with two sparkling comedies, both in Slovene, entitled "Ribencan Urban" and "Postna Skrivnost" (Great Postal Mystery). ***Frank Velikan,*** who has directed all plays presented by this active Vrtec group, predicts that one or the other of these plays is sure to raise the roof with laughter. On the other hand, ***Frank Ilc*** (stage name is Ken Williams), director of the Spartan Junior's dramatic activities and member of the Cleveland Playhouse, promises fifteen minutes of hilarity that will do everything but rip your waistlines apart. He seems to be of no doubtful opinion that Andy Ilersich, the lad who has been burning up the columns of the Vrtec Section and English-speaking lodge page of late, Daniella Homovec, secretary and treasurer of the Vrtec, and Helen Poklicky, the recording-secretary, will team up to do just that in "The Rat Had It Coming to Him," but, as Frank explained ,they have a way of doing it—so easy-like, pleasant and laughable—that you won't mind at all "busting" a belt or even cracking a rib or two, it will be that much fun . . . So there you have some idea of what to expect of the THREE ROLLICKING PLAYS and we warn you men, old and young alike, to wear an extra heavy belt that day as a precaution against over-expansion, and to the womenfolks we add, "a stitch in time saves nine" and advise that all weak places in the seams of their dresses be reinforced.

Last November, I had the pleasure of seeing the Jugoslavs present "Postna Skrivnost" during my first visit to Indianapolis and, I can say in all honesty that when you see and hear Frank Mivec, John Praprotnik, Louis Znidarsich, Martin Dragan, Frank Zakrajsek and Dorothy Turk in this play, it will delight every fiber in your body. You'll like it so well, you'll want to see it over again. These youngsters—I'll bet they resent that for even though they are members of the Vrtec, they can hardly be classed as youngsters as every character in the three plays will be no less than sixteen, seventeen or eighteen years of age their next birthday. They speak and act Slovene about as well (perhaps better) as their mothers and fathers who came from the "old country." Every play has its star and this one is no exception. Of course, I expect they'll all warm their way into your hearts, but that "boy" Frankie Mivec will steal it right out of its socket.

"Postna Skrivnost," says Mr. Velikan, "is good, but you have not seen or heard anything until you've witnessed RIBENCAN URBAN. There's a play for you that's a riot, starring Sophie Brodnik (regards her as the best in local circles), Frankie Mivec and Frank Zakrajsek. It'll last about twenty minutes and will be a continuous round of laughter and fun from beginning to end." Not having seen the other two plays, I can't say which will be the biggest riot on May 29th. I guess the best way to find that out is to be there and judge for yourself. If none of these three comedies will set your thoughts to the right tune, perhaps, anyone of the miscellaneous numbers presented by the Chicago and Milwaukee Vrtec units will, and if they fail to do so, then only one other remedy can be turned to and that is . . .

MUSIC — the kind that will make you want to dance whether you want to or not—MUSIC for the program and main dance will be furnished by the OUTLOOKERS (Vrtec No. 11) ORCHESTRA from Cleveland, who are directed by Frank Slejko, Jr. These boys come to Chicago with a wide reputation, having broadcasted over the air on numerous occasions and played at many important dance affairs. They've appeared on programs and participated in contests, and wherever they have been heard they have been praised to the skies. These boys, for all their youthfulness, have been places and now, at least, Chicago will have the honor of being their hosts and what a pleasure they will find it listening and dancing to their music . . . There will be more music downstairs for music and dance lovers and this will be produced by that popular westside pair, Omerza and Gradisek . . . For further details on the Vrtec Cultural Festival, see next week's Napredek.

Progressor News

This coming Sunday, May 15, the Progressors are having their Grand Opening Picnic at the Slovenian Presto Park. Baseball games will be the afternoon attraction: Paul Dolinar and his well known Orchestra will feature the evenings entertainment and refreshments will be plentiful the entire day.

May we witness the full cooperation of our nearby SSPZ units including all English Speaking lodges. Kindly accept this cordial invitation and join us at the Picnic Grounds at the Slovenian Presto Park, Pa., this Sunday. "Come early — stay late."

*

Mr. Michael Vrhovnik, our well known Juvenile director will be visiting in our locality, entertaining our Juvenile members, Progressor members and their parents, Wednesday May 18th at the Slovene Hall, Bridgeville. We are all over anxious and delighted to have Brother Vrhovnik spend an evening in our little town, so let us all be present Wednesday at eight o'clock (EST) giving our Juvenile Director a most pleasant welcome.

It is understood that Brother Vrhovnik will travel to Sygan on Thursday, May 19th, to entertain the youngsters of the Sygan SSPZ Vrtec 72.

Our Juvenile Director is also bringing along his moving picture set up and will entertain us with interesting moving pictures of past National Athletic meets and Juvenile tours.

Remember the time, place, and date — WEDNESDAY, MAY 18th, 8:00 p.m. (EST) at the Slovene Hall, Bridgeville. Dance music will follow Brother Vrhovnik's entertainment. Remember also, this is going to be a real treat — no admission. Let us greet our Juvenile Director and show our appreciation for his visit by having a perfect turn out. —Committee.

Spartan Jrs. Meeting Will Feature Play

CLEVELAND, O. — The regular Spartan Jr. monthly meeting will be held on Friday, May 13 at 7:30 p.m. in hall no. 2 of the new building of the Slovene National Home.

At this meeting we will discuss and make plans for our outing this month and also for next month. After the meeting an attendance award will be given away. Who will get it?

The Spartan Jr. dramatic group will present short comedy intitled "The Rat Had It Coming To Him." We invite all parents and friends to attend this meeting.

Administrator

Pirates Hold Dance

By Lone Star

BURGETTSTOWN, Pa. — On Saturday, May 14, Pirates will hold their mid-spring dance at the Slovene Hall in Burgettstown. They cordially invite all neighboring lodges to attend, including the Bridgeville Progressors, Strabane Challengers, White Valley Evening Stars and Burgettstown Cacaliers, etc. On this same evening we will give away three prizes, $5, $3, $2. Notice to all Pirates: Have your tickets sold and turn in the money before Sat., the 14th. Music for this occasion will be furnished by Jack Guzel and His Melody Mixers from Cuddy, Pa. He plays the mixed tunes that everyone enjoys dancing to, namely polkas and fox trots.

Pirates have chosen another date to hold another affair to sort of top the "inside" dancing season off with. This last dance will be held on June 25th. So don't forget everyone, keep that date open. We are trying to obtain a well known band for this night so don't forget.

Be seeing you on the 14th!

"My America", New Book by L. Adamic

Louis Adamic's new book, "My America" will be published by Harper and Brothers, May 25. Announcement of this was received here this week.

Elerick Davis, literary editor of the Cleveland Press, previews the book, by writing:

"It is a long book, runnning upwards of 350,000 words; an account of things, people, events, trends, experiences and interests that have made up the America Adamic knows in a way that no other writer knows it, during the last 10 years.

"Like 'The Native's Return,' to which it is a companion volume, it is at once autobiography, history, sociology, philosophy, cultural criticism, reporting, portraiture and poetry. It contains sections on America in action, on the American Way and ways, on literary New York, on the immigrants and their problems, on the depression, on the workers and their unions, on what Adamic calls "basic America."

"It has a good deal in it about Ohio and especially Cleveland. Pen portraits and sketches of people Adamic has known and the work they are doing include Jack Raper and Theodore Andrica of The Press.

"Among the others are Sinclair Lewis, Herbert Hoover, John L. Lewis, Gene Tunney, Thomas Wolfe, Mary Austin, Harry Bridges, Harriet Monroe, Benjamin Stolberg, Carleton Beals, the La Follettes, Arthur E. Morgan, Hal Roach, Louis B. Mayer, Maxo Vanka, Upton Sinclair, Robinson Jeffers, Westbrook Pegler, a hobo girl Adamic picked up once on the road to Chagrin Falls, Americans in their cups, Americans at work, frustrated writers and "geniuses," business men, farmers, teachers, politicians and southern mountaineers.

"The writing of this book has had the support of the Division of Humanities of the Rockefeller Foundation. Dr. David Harrison Stevens, director of that division, tells me that Adamic is the first individual whose work has had that support. This recognizes Adamic as more than just a writer, but as an institution in American letters. He is immigrant America's articulate voice."

Challengers to Celebrate 4th Anniversary

By Marion G. Pellegrini

STRABANE, Pa. — May—what fond memories this gay romantic month brings to the Challenger members.

Back in the year of 1934, during this gay romantic month of May, there took place here in the small but friendly community of Strabane, an event, which up until the present has proven "God sent" to the young people of Strabane.

The event: The birth of the Challenger lodge, No. 235.

It was on the 28th day of May that a mere handful of progressive young men and women assembled at the SNPJ Hall in Strabane in order to attend their first lodge meeting as members of a great fraternal organization, the SSPZ.

Glancing over this small group, little did their organizer Michael Vrhovnik, now Director of our English-speaking lodges, realize on that momentous occasion that this small, but progressive group, numbering eight in all, would adjust themselves and establish a record unequaled by any other English-speaking lodge of the SSPZ.

Within a few short years these few members everlasting on the lookout for new members were successful in placing their respective lodge in rank with the Spartans of Cleveland and the Trail Blazers of Chicago. Indeed that is an acihevement worth feeling proud of. Here in Strabane at the present time I find this same lively group of Challengers, eagerly looking forward to the 28th day of May—the birthday of their respective lodge.

It isn't necessary for one to go into detail to mention how happy these Challengers feel just by the thought that their respective lodge is about to celebrate its 4th anniversary of human life. Simply saying that these Challengers are happy would be doing them an injustice. I might say that they are overjoyed at this milestone and to look back upon their humble beginning while conscious of their success. The Challengers are likewise particularly mindful that their success in establishing themselves as one of the three leading English-speaking lodges could not have been accomplished without the co-operation and devotion given on the part of every one of you individual members who year the shield of the SSPZ.

By simply saying that they are greatful and thankful is not all these Challenger members propose doing. No indeed! In commemoration of their 4th anniversary a grand and glorious evening of fun and entertainment has already been arranged for you, and you and you at the Rose Dance.

As chairman of the entertainment committee I feel it is my duty and also an honor to extend to the Progressors, Spartans, Pirates, Evening Stars, Panthers, Utopians, Trail Blazers, Victorians and all neighboring lodges of the SNPJ, KSKJ, SSCU, K. of P., Sons of Italy, a most cordial invitation to come and be our guests on the 4th anniversary of our lodge at the Rose Dance, Saturday, May 28 at the SNPJ Hall, Strabane, Pa.

The highlight of this momentous occasion is the presentation of Ted Waldon and his radio-famous Lonely Acre orchestra.

Ted Waldon comes direct to Strabane from the Atlantic coast where for the past eight months he has been engaged at the "Lonely Acres," one of Atlantic coast's most exclusive night spots.

More concerning the Rose Dance and Ted Waldon will appear in next week's edition of the "Napredek." Until then your correspondent will be waltzing along for the present, without you.

SPARTANS CAPTURE OPENER

In opening the season against a weak Comrade aggregation the Spartans trounced their opponents with an unmerciful score of 15 to 2. The five inning fray indicated but one thing — the Comrades need a great deal of improvement in the field where they committed more errors than the box score will indicate as well as at bat where they made only two hits. The game was not one in which the strength of the SSPZ Warriors could be deciphered. So the less said about their playing the better.

John Koman started the hurling for our boys allowing only one hit and one run in four innings. He did give indication of wildness by issuing six bases on balls. Spehek, the Spartan mainstay twirled the last inning, giving the first man base on balls, striking out the next two and then gave one to Hank Zallar that sent the ball zooming over second base for a clean single that scored Pirnat all the way from first. Hank, by the way, is also a Spartan and saw action with the Warriors in the years past.

Lud Batis had more pep behind the plate then wheaties could ever invigor. He also clouted the ball hard by knocking out two singles and a double. Jackie Lunder, a coming pitcher, but until then playing a bang up game at third rifled three singles. The biggest noise of the game was Stan Zagar with a terrific home run between left and center with the bases loaded in the big fourth. Frankie Spehek collected the only other extra base hit a triple over Hank Zalars head in the big third. All tolled the gang garnered 14 hits but six of them also struck out.

A fair crowd, including the Inter-Lodge prexy, witnessed the dull exhibition of ball playing except for a lot of razzing and cheering that took place.

You may not know it but the Spartans and Comrades seem more fraternal in spirit towards each other than many lodges within their own organization are. If that same attitude continues to prevail among all participants in the league it will be a great year for the Inter-Lodge with eleven teams in the fight for the championship.

This was the toughest year to select ball players for the Spartan roster. A turn out of 32 ambitious youngsters and old timers had to be trimmed down to 15. This was not a cinch by far because everyone tried their darnest to make the grade and the most unbiased method was used to give the Spartans a fighting, determined, a good playing team and reserve strength that could do them the most good. We want all those who have not made the team to come out to the ball games and root for the boys as you would have wanted any of them to cheer for you had the situation been reversed.

This year's team certainly deserves better support than was accorded them at the initial game. A lodge that is most prominent in promoting successfully many enterprises it has undertaken, should accept this opportunity most cordially to cheer a very promising team at every game.

Thursday, May 12th, at Kirtland Park — East 49th and Lakeside, north of St. Clair, the Spartans will attempt to make it two in a row against the "Zumberaks" a much improved aggregation from that which participated in the league combat last year.

All future games will be reported through this medium by our active member and handsome young man Stanley Zorc. He has given us every indication of offering capable, interesting and appealing angle of the ball games in which the Spartans and other members of the league will participate. A plug to the editor— "How about having Stanley's cut accompany his regular column". Who knows, he may be another Joe Williams.

BOX SCORE

Spartans	*AB*	*R*	*H*
Lud Batis, c	4	1	3
Frank Lekan, cf	4	0	0
F. Spehek, rf-p	4	2	1
E. Dietz, rf	3	2	1
J. Lunder, 3b	4	3	3
J. Jurca, 2b	3	2	2
J. Moze, ss	3	1	2
V. Fink, lf	2	1	0
A. Bolka, lf	0	0	0
S. Zagar, 1b	3	2	2
M. Florjancic, 1b	0	0	0
J. Koman, p	1	1	0
C. Koman, r	0	0	0
TOTALS	31	15	14

Comrades	*AB*	*R*	*H*
Zalar, r	1	1	1
Tratnik, 2b	1	0	0
Grum, lf	2	0	0
Modic, cf	2	0	0
T. Kerzisnik, 3b	1	0	0
F. Kerzisnik, rf	2	0	1
Rajko, ss	2	0	0
Pirnat, 1b	1	1	0
Gabrowski, c	1	0	0
Kerzisnik, p	2	0	0
TOTALS	15	2	2

SPARTANS	4	1	5	5	0	—15
COMRADES	1	0	0	0	1	—2

Lodge 158 Observes 20th Anniversary

MASSILLON, O. — Lodge "Triglav" No. 158, SSPZ, Massillon, Ohio is celebrating its 20th anniversary with a jolly big dance. Saturday, May 14th is the date. Kalman's Hall, 1428 Walnut Rd., S. E. is the place. Music for Slovene and American dancing will be furnished by the boys of swing, the "Happy-Hi-Hatters" from Barberton. Come and enjoy an evening of fun with the Massillonians. Dancing from 8 till?

The Vrtec "Cadets" No. 110 are going to give away a beautiful bed spread. Don't miss the opportunity of getting it!

Utopians' Meeting.

CLEVELAND-Collinwood, O. — The Utopians are hereby notified to attend their regular meeting on Monday, May 16 in the lower hall of the Slovene Workmen's Home, commencing promptly at 8:00 p. m.

Following the meeting card playing will follow with beer and pretzels as refreshments.

So come Utopians and spend an evening with your fellow members.

Elsie Pucel, Sec'y

We expect to see you at the dance, so don't disappoint us.

Josephine Selan
Sec'y Vrtec 110